

CALEA SPRE
STELE

Mary Robinette Kowal

Traducere din limba engleză și note de
ANTUZA GENESCU

UNU

PREȘEDINTELE DEWEY FELICITĂ CNCA PENTRU LANSAREA SATELITULUI

3 martie 1952 — (AP) — Comitetul Național Consultativ pentru Aeronautică a lansat cu succes pe orbită al treilea satelit, acesta având capacitatea de a transmite semnale radio pe Pământ și de a măsura radiațiile cosmice. Președintele neagă faptul că satelitul s-ar utiliza cu vreun scop militar și declară că misiunea lui este una de explorare științifică.

Mai țineți minte unde erați când a căzut meteoritul? Nu am înțeles niciodată de ce se mai pune întrebarea asta, când e clar că toată lumea își amintește. Eu eram la munte cu Nathaniel. Moștenise cabana de la tatăl său și mergeam acolo ca să ne uităm la stele. Și prin asta vreau de fapt să zic că mergeam să facem sex. Of, nu vă prefaceți atât de șocați. Nathaniel și cu mine eram un cuplu de tineri căsătoriți sănătoși, așa că cele mai multe stele pe care le-am văzut erau pictate pe interiorul pleoapelor mele.

Dacă aş fi ştiut cât de mult timp aveau ele să se ascundă, aş fi stat mult mai mult pe-afară, privindu-le prin telescop.

Stăteam întinşi în pat, printre cuverturile încălcite. Lumina dimineţii, filtrată de ninsoarea argintie, nu ne încălzea mai deloc. Eram treji de câteva ore bune, dar nu ne dădeam jos din pat din motive ușor de înțeles. Nathaniel își pusese un picior peste mine și stătea pe-o dungă, mișcându-și degetul pe conturul claviculei mele în ritmul muzicii care se auzea din micul nostru radio cu baterii.

M-am întins, purtată de mângâierile lui, și l-am bătut pe umăr.

– Măi, măi... am și eu un bărbat care mă dă gata într-un ceas.¹

Râse scurt, iar respirația lui caldă mă gădilă pe gât.

– Asta înseamnă că mai primesc cincisprezece minute de sărutat?

– Dacă aprinzi focul.

– Am crezut că l-am aprins deja, se plânse, dar se rostogoli din pat.

Eram într-o vacanță binemeritată, după o perioadă lungă și grea în care ne pregătiserăm pentru lansarea organizată de Comitetul Național Consultativ pentru Aeronautică. Dacă n-aș fi lucrat și eu la CNCA, unde făceam calcule, n-aș fi apucat să-l văd pe Nathaniel treaz niciodată în ultimele două luni.

M-am acoperit cu pătura și m-am culcat pe-o parte, ca să-l urmăresc cu privirea. Era slab, dar nu slăbănog, și asta numai pentru că luptase în al Doilea Război Mondial. Îmi plăcea la nebunie cum i se unduiau mușchii pe sub piele când se apleca să ia lemne din stiva de la fereastra cea mare. Zăpada îl încadra perfect, iar lumina ei argintie îi scliffea discret în șuvițele blonde.

¹ Aluzie la piesa *Sixty Minutes Man*, cântată de Billy Ward and His Dominoes, una dintre cele mai de succes trupe de R&B din anii 1950 (n. tr.).

În clipa aceea, lumea întreagă s-a aprins.

Dacă te-ai aflat în orice loc pe o rază de 800 de kilometri în jurul Washingtonului, în 3 martie 1952, la ora 9:53, și ai privit afară, atunci ții minte cu siguranță lumina aceea. O străfulgerare roșie, apoi o răbufnire albă care a înghițit până și umbrele. Cu un butuc în mână, Nathaniel s-a îndreptat de spate.

– Elma, acoperă-ți ochii! mi-a strigat.

L-am ascultat. Lumina aceea... Probabil o bombă atomică. Rușii nu s-au arătat deloc încântați când a ajuns la putere președintele Dewey. Dumnezeu! Centrul exploziei trebuie să fi fost chiar capitala. În câtă vreme ne va lovi și pe noi? Fuseserăm amândoi la Trinity pentru testarea bombei atomice, dar toate cifrele îmi ieșiseră din cap. Capitala era destul de departe ca să nu ajungă și la noi valul de căldură, însă explozia putea fi începutul războiului care ne îngrozea pe toți.

Cât am stat așa, strângând din pleoape, lumina a mai scăzut în intensitate.

Nu s-a întâmplat nimic. La radio se auzea în continuare muzică. Asta însemna că nu fusese un puls electromagnetic, deci nu o bombă atomică. Am deschis ochii.

– Buuun...

Am strâns pumnul și am ridicat degetul mare.

– E clar că n-a fost o bombă atomică.

Nathaniel se răsucise și plecase din dreptul ferestrei, rămânând cu bușteanul în mână. Îl cântărea în palme și se uita afară.

– Nu s-a auzit încă nicio bubuitură. Cât a trecut?

Muzica se auzea în continuare, același *Sixty Minutes Man*. Ce fusese lumina aceea?

– N-am numărat. Poate puțin peste un minut? Am făcut un calcul rapid și m-am cutremurat. Trei sute de metri pe secundă. Adică centrul e la cel puțin treizeci de metri distanță?

Nathaniel vru să îmbrace un pulover, dar se opri la jumătatea gestului. Se mai scurseră niște secunde. Cincizeci de kilometri. Șaizeci. Optzeci.

– Cu atâta lumină, trebuie să fi fost o explozie teribilă, mi-a spus.

Respirând ușor, l-am contrazis scuturând din cap, mai mult pentru că îmi doream să nu aibă dreptate, decât din convingere.

– N-a fost o bombă atomică.

– Sunt deschis la alte opinii.

Își trase puloverul peste cap, electrizându-și firele de păr.

La radio cânta acum *Some Enchanted Evening*. M-am ridicat din pat și mi-am luat un sutien și pantalonii pe care-i dezbrăcasem cu o zi înainte. Afară, zăpada se zbânțuia în vârtejuri.

– Păi, văd că nu s-a întrerupt transmisia, deci trebuie să fie un eveniment oarecum minor sau cel puțin localizat. Poate o fabrică de muniție.

– Poate un meteor.

– O!

Ideea nu era de trecut cu vederea. În plus, explica și de ce nu fusese întreruptă transmisia. Era un episod localizat. Am respirat ușurată.

– Da, și e posibil ca noi să ne fi aflat exact sub traiectoria lui. Așa s-ar explica de ce nu s-a produs nicio explozie, dacă ceea ce am văzut noi a fost meteorul arzând. Atâta lumină și furie, dar de fapt a fost o nimica toată.

Nathaniel își trecu ușor degetele printre degetele mele și-mi luă capetele sutienului din mână. Îmi încheie el bretelele, apoi mă mângâie pe omoplați și se opri pe brațe. Îi simțeam palmele fierbinți pe piele. M-am lăsat pe spate, condusă de atingerea lui, dar lumina aceea nu-mi ieșea din minte. Fusese *atât* de puternică... Nathaniel mă strânse ușor, apoi îmi dădu drumul.

– Da, îmi spuse.

– Da, adică a fost un meteor?

– Da, adică ar trebui să ne întoarcem.

Voiam să cred că fusese o întâmplare din care scăpaserăm cu bine, dar văzusem lumina aceea chiar și cu ochii închiși. În timp ce ne îmbrăcam, la radio se dădeau piese vesele una după alta. Poate de-asta mi-am luat bocancii în loc de pantofii comozi, pentru că o parte a creierului meu aștepta în continuare să se înrăutățească lucrurile. Niciunul dintre noi nu a făcut vreun comentariu, dar, de câte ori se termina un cântec, mă uitam la aparat, convinsă că urma un anunț despre cele întâmplate.

Podeaua cabanei s-a zguduit.

La început, am crezut că trece un camion greu, dar ne aflam în mijlocul pustietății. Sturzul de porțelan de pe noptieră topăi și căzu. Ai fi zis că, fizician fiind, ar fi trebuit să recunosc un cutremur mai repede. Dar noi eram în Munții Poconos, o regiune stabilă geologic.

Nathaniel nu se arătă prea îngrijorat, dar mă apucă de mână și mă trase în pragul ușii. Podeaua se zgâlțâi și se roti sub picioarele noastre. Ne țineam unul de altul ca doi bețivi dansând foxtrot. Pereții se învârtiră, apoi... totul se dărâmă peste noi. Sunt aproape sigură că am țipat.

Când încetară zguduirile, se putea auzi radioul cântând mai departe.

Băzâia, ca și când ar fi avut un difuzor defect, dar, nu știu cum, bateria ținea. Nathaniel și cu mine eram pe jos, lipiți unul de celălalt, în ce mai rămăsese din cadrul ușii. Aerul rece se înfoia în jurul nostru. I-am curățat lui Nathaniel obrazul de praf.

Îmi tremurau mâinile.

– Ești teafăr?

– Îngrozit.

Se uita la mine cu ochii larg deschiși, dar pupilele îi erau egale, deci... nu pățise nimic.

- Tu?

- Sunt bine, i-am răspuns automat după o mică pauză, apoi am inspirat adânc și mi-am inventariat corpul.

Eram plină de adrenalină, dar nu făcusem pe mine. Îmi venea totuși.

- O să mă doară toate mâine, dar cred că n-am pățit nimic grav. Sper că nici tu.

Nathaniel scutură din cap că nu și-și întinse gâtul la stânga și la dreapta, privind la cavitatea în care eram îngropați. Soarele se vedea printr-o gaură din tavan, căscată în locul panoului de placaj care căzuse peste cadrul dărâmat al ușii. Ne-a trebuit un timp, dar până la urmă am reușit să dăm la o parte molozul, să ne târâm afară și să escaladăm ruinele cabanei.

Dacă aș fi fost singură... Ei, bine, dacă aș fi fost singură, n-aș fi ajuns la timp în pragul ușii. M-am cuprins cu brațele, tremurând cu pulover cu tot.

Nathaniel văzu că dărdâi și se uită cu ochii mijiiți la dezastrul din jur.

- Poate reușesc să recuperez o pătură.

- Lasă, hai să mergem la mașină.

M-am întors, rugându-mă să nu fi căzut nimic pe ea. Nu numai pentru că fără ea n-am fi putut ajunge la aerodrom, unde se afla avionul nostru, ci și pentru că era împrumutată. Slavă Domnului, stătea întreagă în parcare mică.

- N-avem nicio șansă să găsim poșeta mea în haosul ăsta, am spus. O pornesc din fire.

- Patru minute?

Nathaniel înainta împleticit prin zăpadă.

- Între străfulgerare și cutremur.

- Cam așa ceva.

În minte mi se învârteau numere și distanțe. Sunt sigură că și lui. Îmi simțeam inima bătând în toate încheieturile, așa că m-am agățat de certitudinea liniștitoare a calculelor.

- Deci centrul exploziei e tot la cinci sute de kilometri.

- Iar suflul se va simți când? Peste vreo jumătate de oră?

Pe cât de calm vorbea Nathaniel, pe atât de tare îi tremurau mâinile când îmi deschise portiera.

- Asta înseamnă că mai avem... 15 minute până ajunge la noi?

Îmi ardeau cu înfrigurare plămânii. Cincisprezece minute. Toți anii în care făcusem calcule pentru testarea rachetelor mi-au devenit de o claritate terifiantă. Puteam calcula raza exploziei unei rachete V2 sau potențialul propergolului unei rachete. Dar acum... acum nu mai era vorba despre numere așezate pe o pagină. Și nu aveam destule informații pentru a face socoteli precise. Nu știam cu siguranță decât că, din moment ce mergea radioul, nu fusese o bombă atomică. Dar, indiferent de cauza ei, explozia fusese uriașă.

- Hai să încercăm să ajungem cât mai aproape de poalele muntelui înainte să ne prindă unda de șoc din urmă, am spus.

Lumina venise din sud-est. Din fericire, noi ne aflam pe partea de vest a muntelui, dar la sud-est erau D.C., Philly, Baltimore și sute de mii de oameni.

Inclusiv familia mea.

M-am așezat pe bancheta rece de vinil și m-am aplecat să scot firele de sub coloana de direcție. Era mai ușor să mă concentrez pe o treabă concretă, ca a porni mașina umblând la firele de contact, decât pe ceea ce se întâmpla, orice-ar fi fost.

În afara mașinii, aerul şuiera și trosnea. Nathaniel se aplecă peste geam.

- Rahat!

– Ce-i?

Respect pentru oameni și cărți

Am scos capul de sub bord și m-am uitat pe geam, dincolo de copaci și de zăpadă, apoi tot mai sus, către cer. Flăcările și fumul lăsau dăre prin aer. Un meteor ar fi făcut și el pagube, explodând deasupra Pământului. Dar un meteorit? Se izbise realmente de sol și scuipa materie prin gaura făcută în atmosferă. Resturi în urma impactului. Vedeam bucăți din planetă căzând peste noi ca o ploaie de foc. Îmi tremura vocea, dar am încercat să vorbesc pe un ton vesel:

– Păi... Cel puțin te-ai înșelat când ai zis că a fost un *meteor*.

Am reușit să pornesc motorul, iar Nathaniel a demarat și a început să coboare muntele. Nu aveam cum să ajungem la avion înainte să lovească suflul, dar trebuia să sper că era bine protejat în hambar. În ceea ce ne privea pe noi... cu cât ne îndepărtam mai mult de munte, cu atât mai bine. O explozie atât de strălucitoare, la cinci sute de kilometri distanță... suflul nu avea să fie deloc blând.

Am deschis radioul, pe jumătate convinsă că nu se va auzi nimic, dar muzica a început imediat. Am butonat căutând un alt post, la care să se spună ce se întâmplase. Dar nu se transmitea decât muzică. Deși mașina se încălzea, eu nu mă puteam opri din tremurat. M-am înghesuit cât am putut în Nathaniel.

– Cred că sunt încă în stare de șoc, i-am spus.

– O să poți pilota?

– Depinde de cât material ejectat se adună până ajungem la aerodrom.

Am mai zburat în condiții destul de dificile în timpul războiului, deși, oficial, nu am pilotat niciodată în luptă. Asta nu era decât un amănunt tehnic, pentru ca americanii să știe că femeile din armata lor sunt în siguranță. Dar, dacă mă amăgeam că

resturile rămase în urma impactului sunt foc inamic, cel puțin aveam la ce să mă raportez când îmi imaginam ce ne așteaptă.

– Trebuie să fac ceva să nu-mi scadă și mai mult temperatura.

Nathaniel mă cuprinse cu un braț, opri mașina pe partea greșită a drumului și o parcă la adăpostul unor stânci colțuroase. Între ele și munte aveam să fim feriți în momentele când suflul venea cu cea mai mare viteză.

– Probabil că asta e cel mai bun adăpost la care putem spera.

– Bine gândit.

Era greu să ne alungăm încordarea în așteptarea suflului. Mi-am pus capul pe jacheta de lână aspră a lui Nathaniel. Nu ne-ar fi fost de niciun folos să ne panicăm. În plus, puteam foarte bine să ne înșelăm asupra celor întâmplate.

Muzica a amuțit dintr-odată. Nu mai știu ce cântec ascultam; îmi amintesc doar liniștea bruscă și apoi, în final, anunțul. De ce le trebuise aproape jumătate de oră să transmită ce se petrecea?

Nu îl mai auzisem niciodată pe Edward R. Murrow atât de afectat:

– Doamnelor și domnilor... Doamnelor și domnilor, întrerupem transmisiunea pentru a vă comunica o știre gravă. În dimineața aceasta, puțin înainte de ora zece, un obiect care părea a fi un meteorit a pătruns în atmosfera Pământului. A căzut în ocean chiar în apropiere de coastă, în Maryland, producând un glob uriaș de foc, cutremure și alte pagube. Locuitorii de pe întreaga coastă de est sunt sfătuiți să evacueze teritoriul, pentru că se așteaptă alte valuri seismice. Toți ceilalți cetățeni sunt rugați să rămână în casă, pentru ca echipele de intervenție de urgență să poată lucra fără întreruperi.

Murrow făcu o pauză, iar bâzâitul static părea să reflecte națiunea întreagă, care rămăsese cu răsufllarea întretăiată.

- Dau acum legătura corespondentului nostru Phillip Williams, de la WCBO Philadelphia, aflat la fața locului.

De ce au apelat la o filială din Philadelphia, și nu la cineva din D.C.? Sau din Baltimore?

La început, am crezut că s-au intensificat paraziții, apoi mi-am dat seama că era zgomotul produs de un incendiu uriaș. Mi-a trebuit cam mult să înțeleg că le fusese destul de greu să găsească un reporter care să transmită în direct, iar cel mai apropiat se afla în Philadelphia.

- Mă aflu pe autostrada US-1, la peste o sută de kilometri la nord de locul unde a căzut meteoritul. Mai mult de atât nu se poate apropia nimeni, nici cu avionul, din cauza vipiei. Scenele văzute din avionul cu care am zburat au fost devastatoare. E ca și cum o mână gigantică a scobit în pământ și a scos din el capitala, cu toți bărbații și femeile care locuiesc în ea. Până acum, nu se știe care e starea președintelui, dar...

Mi s-a strâns inima când s-a întrerupt vocea reporterului. Îl ascultasem pe Williams transmițând în al Doilea Război Mondial fără să facă pauze. Mai târziu, când am ajuns să văd de unde transmitea acum, m-am mirat că putea vorbi și așa.

- ... dar din Washington nu a mai rămas nimic.

DOI

Crainic: Urmăriți BBC World News. Este 3 martie 1952 și acestea sunt știrile, prezentate de Robert Robinson. În primele ore ale dimineții, un meteorit a căzut chiar lângă capitala Statelor Unite ale Americii, cu o forță mai mare decât a bombelor de la Hiroshima și Nagasaki. Incendiul produs în urma impactului s-a extins din Washington, D.C., pe o suprafață de sute de kilometri.

După ce, în sfârșit, în sfârșit, s-a anunțat la radio, am tot răsucit cifrele în cap. Era mai ușor decât să mă gândesc la imaginea de ansamblu. La faptul că locuiam în D.C. Că aveam prieteni acolo. Că părinții mei erau...

Din D.C., suflul urma să lovească peste vreo 24 de minute. Am bătut cu degetul în ceasul de bord.

- Ar trebui să-l simțim în curând.

- Mda...

Soțul meu și-a acoperit fața cu mâinile și s-a lăsat pe volan.

- Ți tăi erau...?

- Acasă. Da.